

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

כאן אתן תורתך

משיחות, אגרות וכת"ק כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
וכ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע
בקשר עם ענינו ומהותו של חג השבועות

גיליון כ"ד
שנה שביעית

יוצא לאור על-ידי
ועד "חיילי בית דוד"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקווי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שישים ותשע לבריאה
ה' תהא שנת סגולות טובה – שנת הקהל
ק"ו שנה להולדת הוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

לזכות

כ"ק אדמו"ר שליט"א
מלך המשיח

יה"ר שיראה רוב נחת משלוחיו, חסידיו, וכלל ישראל בכלל,
ומבניו התמימים בפרט, וינאלנו ויזליכנו קוממיות לארצנו
וישמיענו תורה חדשה מפיו בגאולה האמיתית והשלימה
תיבף זמ"ר ממ"ש, נאו!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

לזכות

מנחם מענדל בן רבקה אודלי, זארי בת אסתר,
שיינא ברכה בת צמרת ואורה מיטל בת בלה
לרפואה שלימה ומיידית
ושיזכו לקבל את פני כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
מתוך בריאות איתנה ומתוך שמחה וטוב לבב.

פתח דבר

לקראת חג השבועות הבעל"ט, הננו מוציאים לאור קונטרס ובו משיחות, אגרות וכת"ק כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וכ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע בקשר עם חג השבועות.

בתחילת הקונטרס באה שיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א אודות מכתב כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע ש"ל לקראת חגה"ש ה'ש"ת והאופן בו לומדים מכתב של הרבי.

לאחמ"כ בא המכתב עצמו שהופנה "אל תלמידי הישיבות הקדושות בארצות הברית וקאנאדא יע"א".

בהמשך הקונטרס באה שיחת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע מליל א' דחגה"ש ה'תש"ט, בה הוא מספר בין היתר את ה"יחידות" המיוחדת של הרה"ח ר' פרץ בעשניקאָוויצער עם כ"ק אדמו"ר מוהר"ש נ"ע, בעת נסיעתו לחגה"ש לליובאוויטש.

בקשר עם סיפור יחידות זה, באים שני חלקים משיחות כ"ק אדמו"ר שליט"א בהן הוא מבאר את הסיפור הלזה.

בסיום הקונטרס הבאנו את השתלשלות ה"הקדמה" הידועה של כ"ק אדמו"ר שליט"א בה מעורר על הצורך "להיות נשמע תמיד באזנינו מוחנו ולבנו" קול קריאתו של כ"ק אדמו"ר הרי"צ נ"ע ש"כבר נמצאים ערב שבת אחר חצות" ולמה מחכים!...

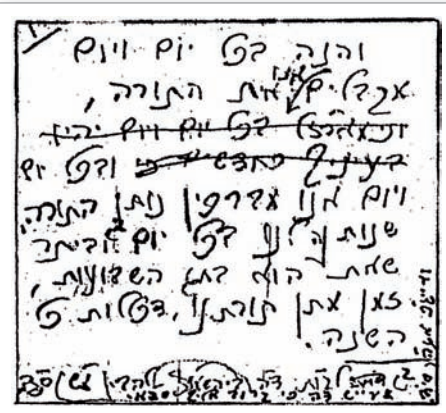

בציפיה ובביטחון גמור אשר תיכף ומי"ד ממ"ש נחזה ונראה בהתגלות הוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א "מלך ביופיו" לעיני כל חי, ונזכה לשמוע תורה חדשה מפיו, ויכירו וידעו כל יושבי תבל במלכותו, ויכריזו כולם יחדיו, בקול גדול ובהתבטלות מוחלטת, את ההכרזה הנצחית המביאה לידי ביטוי את התמסרותנו והתקשרותנו אליו, ופועלת התגלותו המיידית בגאולה האמיתית והשלימה:

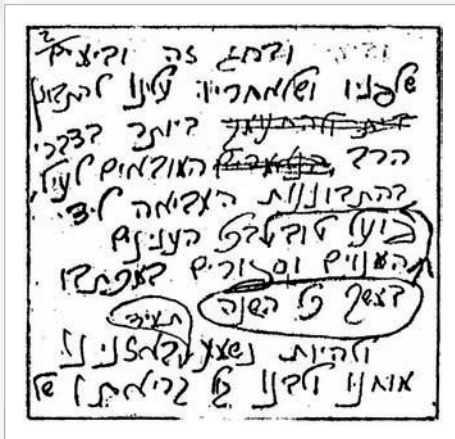
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ועד „חיילי בית דוד”
770 בית משיח, בית חיינו

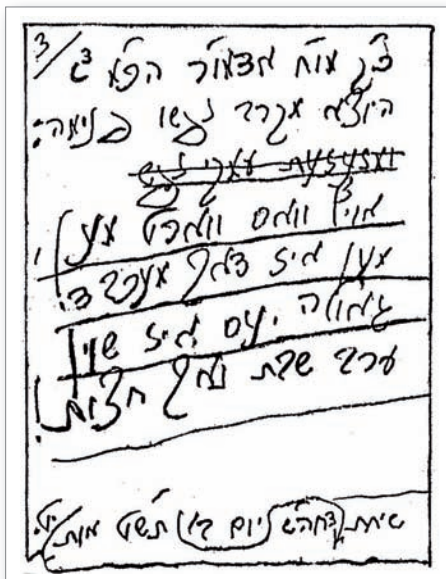
ימות המשיח, יום וערב חג-השבועות היתשס"ט, שנת הקהל
מאה ושש שנה להוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
"שנת השישים" לנשיאות-מלכותו
ברוקלין, נ.י.

2

3

4

לימוד מכתבו של הרבי צ"ל באופן ד"כאילו הוא עומד כנגדו"

- משיחת יום ב' דחה"ש ה'ש"ת -

א. לקראת חג השבועות ה'ש"ת, כתב כ"ק מו"ח אדמו"ר מכתב מיוחד לתלמידי הישיבות, ומהענינים שכותב שם:

"חג השבועות הוא זמן עת רצון למעלה, והשי"ת מטריד את המקטרג על עם ישראל, כדוגמת הטרדתו בשעת התקיעות בראש השנה ויום הקדוש דצום הכיפורים. זאת אומרת, אשר חג השבועות הוא זמן המוכשר לעשות הכל לטובת לימוד התורה והעבודה ביראת שמים, וכן להתעסק בתשובה בהנוגע לתורה באין מפריע משטן המקטרג, כדוגמת זמן התקיעות בראש השנה ויום הקדוש דצום הכיפורים". עכ"ל.

ולחוסוף, שבענין זה יש הפרש בין ר"ה ליוהכ"פ – שבר"ה השי"ת רק מטריד ומבלבל את השטן המקטרג, ואילו ביוהכ"פ אין מציאות של שטן המקטרג כלל, כדאיתא בגמרא, "שטן ביומא דכיפורי לית לי רשותא לאסטוני... השטן בגימטריא תלת מאה ושתין וארבעה הוי, תלת מאה ושתין וארבעה יומי אית לי רשותא לאסטוני, ביומא דכיפורי לית לי רשותא לאסטוני".

וע"פ מ"ש כ"ק מו"ח אדמו"ר שחג השבועות הוא בדוגמת ר"ה ויוהכ"פ, יש לומר, שבחג השבועות מטריד השי"ת את השטן המקטרג באופן כזה שאין מציאות של שטן המקטרג כלל.

מכתב הנ"ל – צריכים ללמדו, וגם לפרסמו בין אלה שאין יודעים אודותיו.

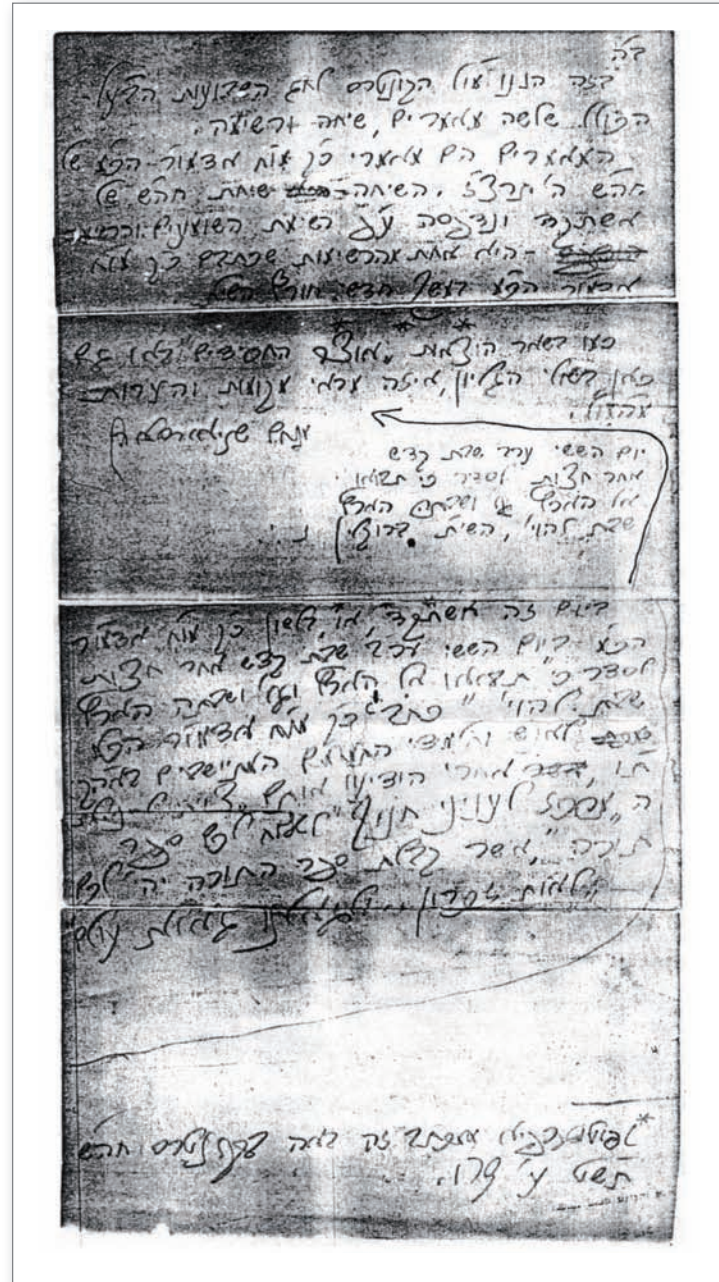
ב. ועוד וג"ז עיקר – שלימוד מכתבו של הרבי (ועד"ז כל עניני תורתו) צ"ל באופן ד"כל האומר שמועה מפי אומרה יהא רואה בעל השמועה כאילו הוא עומד כנגדו".

ובהקדמה – שהצ"צ מפרש, שמארז"ל זה קאי על כללות הענין דלימוד התורה, כן, "התורה היא שמועותיו של הקב"ה", וצ"ל "בעל השמועה (הקב"ה) עומד כנגדו, שיזכור שהתורה היא חכמתו ורצונו של הקב"ה, וכל הקורא ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו, אבל, הפירוש הפשוט הוא בנוגע להרב שבשמו אומרים ענין זה, שצריך לצייר פני הרב "כאילו הוא עומד כנגדו".

ולהעיר גם מהסיפור הידוע, שהצ"צ צוה לנגן הניגון בעל ארבע בבות של רבינו הזקן, באמרו, שכל האומר דבר בשם אומרו יראה כאילו בעל השמועה עומד כנגדו, והתחיל בעצמו לנגן, וכל המסובים חיפשו סביבם את רבינו הזקן...

ומזה מובן גם בנדו"ד – שכאשר לומדים מאמר, שיחה, רשימה או מכתב מהרב,י,

צילום ארבעת הכתי"ק של הקדמת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א:

1

צריכים להתבונן ולהזכר בהציור של הרבי. [כולל גם אלה שלא ראוהו, שיציירו לעצמם את הרבי באמצעות תמונה] כמו שעומד כנגדו!

– פעם שאל אדמו"ר הזקן את בנו אדמו"ר האמצעי באיזה התבוננות התפלל בראש השנה, והשיב, שהתפלל בהתבוננות ד"ו וכל קומה לפניך תשתחוה". ואתה, שאל אדמו"ר האמצעי את רבינו הזקן, באיזה התבוננות התפללת, והשיב, אני התפללתי עם ה"סטענדער". – אנו לא שייכים לענינים כאלה, אבל, יכולים אנו לכל הפחות להסתכל על ה"סטענדער" שעליו התפלל הרבי!...

אנא יקירי! איש איש מכם יקבע בלבבו אהבת ישראל ויציב בשורה ראשונה של עבודה ופועל טוב

- מכתב כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע לחגה"ש ה'ש"ת -

א'קצה

ב"ה יום א' כ"ה אייר ת"ש
נויארק

אל תלמידי הישיבות הקדושות
בארצות הברית וקאנאדא יע"א
ה' עליהם יחיו!

שלום אין קץ ולברכה אין סוף!

פותחין בברכה, להודות לאל הטוב על חסדו הגדול אשר הואיל בטובו יתברך לברך את פועל ידי הרבנים הגאונים, ראשי המתיבתות הנודעים לשם תהלה ותפארת בתוככי גאוני יעקב וכבוד קציני ורוזני ישראל מנהלי הישיבות ועוזריהם, להעמיד – בעזרתו יתברך – את היכלי התורה בארצות הברית וקאנאדא, ה' הטוב ישפיע להם ולכל המנדבים המחזיקים את הישיבות, שפעת חיים וברכה מרובה בגשמיות וברוחניות.

תלמידים יקרים!

בעוד ימים ספורים נזכה – בחסדי אל עליון – לאור כי טוב, אין טוב אלא תורה, הוא יום הבהיר חג השבועות, זמן מתן תורתנו.

אותם אשר "צויתי להנהלת ה"מרכז לעניני חינוך" לשלוח לכם ספר תורה", אשר קבלת ספר התורה יהי לכם, לאות זכרון תמיד. . [השלמה ממכתב כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע: במוחכם ובלבבכם, לסדר את כל חייכם הפרטיים והכלליים, על פי התורה, וכפי שהורונו אבותינו הקדושים זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע. לחנך את בניכם ובנותיכם יחיו בדרכה, בלי כל פשרות, ולהאציל מרוחה, רוח ישראל סבא, על שאר אחיכם בני ישראל יחיו, הקרובים והרחוקים לעת עתה, בהשפיעכם עליהם לנחותם הדרך העולה בית א-ל, היא דרך לימוד התורה ביראת שמים וקיום המצות בהידור. מתוך קירוב אמיתי הנובע מאהבת ישראל ומדות חסידות אשר על פי תורת דברי אלקים חיים.

והי' כל אחד ואחת מכם, נר להאיר את חושך הגלות, אשר אתם ואנו נמצאים בו, באור הוי', עדי יקיים ה' את יעודו, על ידי נביאיו הקדושים, להשמיענו קול מבשר משמיע ישועה. כי נחם הוי' עמו, והולך לפנינו הוי' לקבץ גליותנו] ולגאלנו גאולת עולם".

והנה בכל יום ויום מקבלים אנו את התורה, ובכל יום ויום אנו מברכין נותן התורה, שנותנה לנו בכל יום², וביתר שאת הוא בחג השבועות, זמן מתן תורתנו דכללות כל השנה.

ובחג זה ובימים שלפניו ושלאחריו עלינו להתבונן ביותר בדברי הרב המובאים לעיל, בהתבוננות המביאה לידי פועל טוב במשך כל השנה בכל הענינים המנויים וספורים במכתבו.

ולהיות נשמע תמיד באזנינו מוחנו ולבנו קול קריאתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ³ היוצא מקרב נפשו פנימה:

אויף וואס ווארט מען, מען איז דאך מעכב די גאולה, עס איז שוין ערב שבת נאך חצות!

מנחם שניאורסאהן

יום הששי ערב שבת קדש אחר חצות
לסדר כי תבואו אל הארץ גו' ושבתה הארץ שבת להוי',
הש"ת. ברוקלין נ"י.

(נדפס גם בשינויים קלים באג"ק ח"ג, ע' שג.
סה"מ תש"י ע' 222. לקו"ש ח"ג ע' 160)

2) לקו"ת ד"ה להבין מ"ש ביהשמע"צ ספ"ב. עיי"ש ד"ה כי קרוב אליך ספ"א. ועיי"כ אגה"ק סי"ד.

3) שיחת יום ב' דחה"ש תשי"ט אות יט.

התורה הקדושה אשר היתה. ספונה טמונה וגנוזה באוצרותיו של הקב"ה ושעשועיו יום יום, אשר אלי נכספו ונשתוקקו מלאכי השרת בהתחננם אל בורא העולם באמרם אשר תנה הודך על השמים, התורה הקדושה הלזו נתנה אלקינו ואלקי אבותינו לנו ולכל ישראל ללמדה בשביל לקיימה.

כל חג וחג הוא זכרון לקביעות הראשונה שקבע הקב"ה לחוג את החג הזה, ולכן נקראים החגים בכתוב בשם מועדים כאמור אלה מועדי הוי' אשר תקראו אותם במועדים, ובו ביום בכל שנה ושנה מאיר ומתגלה אותו האור שנתגלה בפעם הראשון.

ובכן הנה בחג השבועות שהוא זמן מתן תורתנו, בשני ימים הבהירים הללו, שהם מועדי ה', מתגלים ומאירים אותם האורות והגילויים שהאירו ונתגלו בשעת מתן תורה. הנשמות שהן בגן עדן התחתון והעליון מתאספות למתיבתא דרקיע, ויבדלו לחיים טובים כל ישראל בכל מרחבי עולם באים לבתי כנסיות ולבתי מדרשות לקבל את התורה הקדושה.

תלמידים חביבים!

החג הקדוש הזה ביחוד שלכם הוא, כדאמר רב יוסף (פסחים דס"ח ע"ב) אי לאו האי יומא כמה יוסף איכא בשוקא (שלמדתי תורה ונתרוממתי, הרי אנשים הרבה בשוק ששם יוסף ומה ביני לבינם, רש"י).

התורה מרוממת את האדם, ורוממות זו היא היא הרוממות האמיתית, לא רוממות של גאווה וגסות, לא רוממות של עושר והוהה ונפסד, אלא רוממות של אושר אמיתי ונצחי.

אבל בכדי להגיע לרוממות זו, שהתורה הקדושה שהאדם לומד תרומם אותו ותעמידו על הגובה האמיתי, צריך לומד התורה לקבל הכשרה ביראת שמים שהיא המפתח להיכל התורה.

ההכשרה הלזו ביראת שמים קונה לומד התורה על ידי קביעות עתים ללמוד ספרי מוסר ועל ידי חברים טובים ומדריך בתקון המדות והנהגה טובה בהידור מצווה.

תלמידים חביבים!

אשריכם שזכיתם להיות תלמידי ישיבות ולעסוק בתורתנו הקדושה, שלבד מעלת קנין החכמה והמדע הנה תעודה היא לכם בחיים, חיי התורה והמצות, אבל עם זה עליכם לדעת חובתכם ואחריותכם.

כבר מילתי אמורה ושגורה בפי תלמידי ישיבות באירופה, שכל תלמיד הלומד בישיבה הנה לא זו בלבד שצריך לסדר ארחות חייו והנהגתו ביראת-שמים ובמדות טובות מתאים לפי למודו בתורה, ומבלי להיות מושפע מארחות חיי סתם בני-אדם, אלא עוד זאת חוב קדוש מוטל עליו לפי ידיעותיו בתורה ומעלתו ביראת שמים להעיר את לבות אחיהם הצעירים והנוער לשקוד בתורה בחדרים ובישיבות, ועם זה לעורר

ביהקדמה ל"קונטרס חג השבועות השי"ת", (בו נדפסו מאמרי חיי"ש ה'תרצ"ז ושיחת חיי"ש ה'תשי"ט הני"ל), מביא כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א את תוכן המכתב הני"ל (למתישבים בארה"ק) וכן את תוכן השיחה הני"ל, כאשר את ההקדמה הוא חותם באותו נוסח של התאריך שהופיע במכתב הני"ל.

מ"הדיוק בלשון הרב" המופלא ומה'שטרעם' של כ"ק אד"ש מנוסח של 'תאריך' של רבי, ניתן ללמוד על הדיוק הרב שצריך להיות בתורתנו ובכל הנהגותיו הק', ובפרט בשיחות דשנת ה'תשנ"א-ב', אשר בהן "ער האָט אַלץ באַוואָרנט".

וזלה"ק (אג"ק ח"ד, ע' כד):

"והלואי היו מדקדקים אנ"ש, ובפרט התמימים, בדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ אפילו בשיחותיו ובפרט אלו משנת השי"ת והשנה שקדמה לה".

וזלה"ק ב'הקדמה':

[נוסח ההקדמה המופיע להלן הינו ע"פ פיענוח הכתי"ק המובאים בעמודים שלאחמ"כ, מלבד הקטע שסימן כ"ק אד"ש להוסיף מתוך מכתב כ"ק אדמו"ר מוהררי"צ נ"ע].

ב"ה.

בזה הננו מו"ל הקונטרס לחג השבועות הבע"ל – הכולל שלשה מאמרים, שיחה ורשימה.

המאמרים הם מאמרי כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ של חיי"ש ה'תרצ"ז, השיחה – שיחת חיי"ש של אשתקד ונדפסה ע"פ רשימת השומעים. והרשימה – היא אחת מהרשימות שכתבם כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ במשך חדשי חורף השי"ת.

* * *

כמו בשאר הוצאות "אוצר החסידים" באו גם כאן בשולי הגליון, איזה מראי מקומות והערות מהמו"ל.

* * *

ביום זה אשתקד, או, בלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ "ביום הששי ערב שבת קדש אחר חצות לסדר כי תבואו אל הארץ וגו' ושבתה הארץ שבת להוי"ו כתב" כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ לאניש ותלמידי התמימים המתיישבים באה"ק ת"ו, אחרי הודיעו

את הציבור העברי לשלוח את בניהם למוסדות התורה.

החוב הקדוש הזה והאחריות הגדולה הסבוכה בעקבו מוטל עליכם תלמידי הישיבות, כי עליכם נשען כל בית ישראל ותורתנו הקדושה. גורל הצעירים והנוער בידכם הוא, ובחסדי אל עליון ובעזרתו ית' בכחכם להעמידם בקרן אורה זו תורה בחדרים ובישיבות.

המעייין בשיטת התוספות בד"ה תורה היכן היא, במאמר ריב"ל (שבת דפ"ט ע"א) יבין שחג השבועות הוא זמן עת רצון למעלה והשי"ת מטריד את המקטרג על עם ישראל כדוגמת הטרדתו בשעת התקיעות בראש השנה ויום הקדוש דצום כיפורים.

זאת אומרת, אשר חג השבועות הוא זמן המוכשר לעשות הכל לטובת לימוד התורה והעבודה ביראת שמים, וכן להתעסק בתשובה בהנוגע לתורה באין מפריע משטן המקטרג כדוגמת זמן התקיעות בראש השנה ויום הקדוש דצום הכיפורים.

הכל יודעים שתשובה אין הכוונה רק על העובר על אחת ממצות ה' אשר צוה שלא לעשות או על העדר קיום מצות ה' אשר צוה לעשותם, אלא ענין התשובה הוא עזיבת המקום הראשון לעלות לגובה יותר וכמו שפרש"י ע"פ אסורה נא ואראה את המראה הגדול הזה (שמות ג, ג) אסורה מכאן (גם ממקום הטוב שעמד תחילה) להתקרב שם (והוא העלי' מדרגא לדרגא בעילוי אחר עילוי בידיעת התורה וביראת שמים).

תלמידים חביבים!

ברשות ידידי אהובי נפשי, מורייכם ורבותיכם הרבנים הגאונים, וברשות יקירי וחביבי מנהלי הישיבות, ה' עליהם יחיו, הנני פונה עליכם בקריאה של חיבה:

בימי ההגבלה ובימי החג הקדוש התאספו חבורות חבורות בכל ישיבה וישיבה, להתדבר ביניכם; להגביר השקידה בלימוד, אהבת רעים, לקבוע זמן ללמוד ספרי מוסר, לקבוע זמני התועדות אשר איש את רעהו ידברו בקנין יראת שמים ומדות טובות, לבחור ועד מפקח על קיום ההחלטות אשר יחליטו ולבחור ועד תעמולה לעורר את הנוער ללמוד בחדרים וישיבות.

אנא יקירי! איש איש מכם יקבע בלבבו אהבת ישראל ויתיצב בשורה ראשונה של עבודה ופועל טוב בלימוד התורה והעבודה ביראת שמים בעצמו ויהי' סמל לאחיו הצעירים והנוער, ובה תמלאו את חובתכם הקדושה.

ובגלל הדבר הזה יחזק השי"ת את כחכם ותצליחו בלימודיכם ותהיו יראי אלקים ולמדנים, ולרגליכם יתברכו הורייכם ובני משפחתכם והמחזיקים בידכם והרבנים הגאונים ראשי הישיבות ומנהליהן, בכל מילי דמיטב מנפש ועד בשר.

והנני ידידכם הדורש שלומכם טובכם והצלחתכם, בברכת התורה ובברכת החג.

יוסף יצחק

(אג"ק ח"ה, ע' עו)

ביום ב' דחג השבועות של אותה שנה – ה'תש"ט – בסעודה, נשא כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע שיחה מיוחדת שבה אמר:

[. .] אויף וואָס וואָרט מען. מען איז דאָך מעכב די גאולה.

עס איז שוין ערב שבת נאָך חצות. יעדער איד ערב שבת איז זיך מכין צו שבת.

מנהג ישראל תורה היא. יעדער איד ערב שבת נאָך חצות גייט אין וואָסער, וואָשט זיך אַרום, און איז זיך מכין צו שבת, ער קויפט אַ סאַטקע* – פאַר זיך אליין דאַרף ער דאָס ניט, נאָר אפשר וועט ער האָבען אַ אורח אויף שבת.

ער שניידט אָפּ די נעגעל, און וואָס עס בלייבט איז ריין אָן טיט ורפש.

ער שטעכט ניט, און אויב שטעכען שטעכט ער זיך. אי יענער דערהערט – נו...

און אזוי אַלץ וואָס ער טוט איז דאָס אַ הכנה צו שבת, און יעדערער איז זיך מכין לפי ערכו.

מען דאַרף אָנפאַנגען ביי דער מעלה פון אַ אידען.

(* נאָמען פון אַ קליינער פלעשל באַנפען אין רוסלאַנד.

(ספ"ה"ש ה'תש"ט ע' 331)

- תרגום חפשי ללה"ק -

על מה מחכים. מעכבים הרי את הגאולה.

הרי כבר ערב שבת אחרי חצות. כל יהודי בערב שבת אחרי חצות מתכוון לשבת.

מנהג ישראל תורה היא. כל יהודי בערב שבת אחרי חצות הולך למקוה, מתרחץ, ומתכוון לשבת, הוא קונה סאַטקע [= שם של בקבוק וודקה קטן ברוסיה] – אין הוא צריך זאת לעצמו, אלא יתכן ויהיה לו אורח לשבת.

הוא גוזז צפרניים, ומה שנותר – נקי בלי טיט ורפש.

הוא לא דוקר, ואם הוא דוקר – דוקר הוא את עצמו. איי השני חש בכך – נו...

וכך כל מה שהוא עושה זה הכנה לשבת, וכל אחד מתכוון לפי ערכו.

צריכים "להתחיל" במעלתם של יהודים.

ב"ה, יום הששי ערב שבת קדש אחר חצות, לסדר כי תבואו אל הארץ וגוי ושבתה הארץ שבת להוי תש"ט. – ברוקלין.

אל ידידינו אנ"ש ותלמידי התמימים המתישבים כעת בארץ הקדושה תבנה ותכונן, ה' עליהם יחיו.

שלום וברכה!

צויתי להנהלת ה"מרכז לעניני חנוך" לשלוח לכם ספר תורה.

בראשית התישבותכם בארץ הקדושה תבנה ותכונן, עליכם להתבונן היטב ולדעת, בהכרה הרגשה והתקשרות פנימית, כי ההשגחה העליונה הביאה אתכם ואת בני ביתכם יחיו, לארץ אשר עיני ה' אלקינו שמה מראשית שנה ועד אחרית שנה, ובפלטין של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, אתם נמצאים בכל עת ובכל שעה.

והיתה קבלת ספר התורה אשר אני שולח לכם, לאות זכרון תמיד במוחכם ובלבבכם, לסדר את כל חייכם הפרטיים והכלליים, על פי התורה, וכפי שהורונו אבותינו רבותינו הקדושים זצוקלה"ה נבי"מ זי"ע, לחנך את בניכם ובנותיכם יחיו בדרכה, בלי כל פשרות, ולהאציל מרוחה, רוח ישראל סבא, על שאר אחיכם בני ישראל יחיו, הקרובים והרחוקים לעת עתה, בהשפיעכם עליהם לנחותם הדרך העולה בית אל, היא דרך לימוד התורה ביראת שמים וקיום המצוות בהידור, מתוך קירוב אמיתי, הנובע מאהבת ישראל ומדות חסידות אשר על פי תורת דברי אלקים חיים.

והי' כל אחד ואחת מכם, נר להאיר את חושך הגלות, אשר אתם ואנו נמצאים בו, באור הוי', עדי יקיים ה' את יעודו, על ידי נביאיו הקדושים, להשמיענו קול מבשר משמיע ישועה, כי נחם הוי' עמו, והולך לפנינו הוי' לקבץ גליותנו ולגאלנו גאולת עולם.

השם יתברך יהי בעזרכם ויברך אתכם ואת בני ביתכם יחיו בכל הצריך לכם בבני חיי ומזוני רוויחי בגשמיות וברוחניות, ויגאלנו כולנו על ידי משיה צדקנו, במהרה בימינו, אמן.

נא ונא למסור תוכן מכתבי זה, לנשיכם בניכם ובנותיכם יחיו לכל אחד ואחת בפרט.

ידידס הדו"ש ומברכס בגשמיות וברוחניות

יוסף יצחק

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע ז"י, ע' קסז.)

תצלום המכתב הנדפס בעמ' הקודם - מובא בקונטרס חז"ש תש"ט, ע' 179)

גליא שבתורה יש לכל אחד, סתרי תורה גם כן ידעו הרבה, אך הכוח על עבודה נותנים רק למי שרוצה בכך.

ומה נקרא לרצות? – געגועים עצמיים!

- שיחת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע, ליל א' דחגה"ש, בעת הסעודה -

ר' פרץ התאונן באותה "יחידות" בפני הוד כ"ק אאזמו"ר הרה"ק מוהר"ש, שהוא כלי ריקן מלא בוושה וכלימה.

אמר לו הוד כ"ק אאזמו"ר הרה"ק מוהר"ש: זאת צריכים להרגיש ולחוש ("דאָס דאָרף מען קענען דערהערן"), האם אתה אומר תהלים בבכיות? כן - ענה ר' פרץ.

המשיך הוד כ"ק אאזמו"ר הרה"ק מוהר"ש ואמר לו: כל יום במשך כל ימי חיך תאמר שני פרקי תהלים בבכיות, - וסיים - אך לקבלת התורה צריכים ללכת בשמחה.

א. השבוע קבלתי מכתב מקנדה - מאחד שלמד אתי בשנות הילדות ב"חדר" בלובאוויטש. הדבר העלה בזכרוני אותם זמנים ונזכרתי על חג השבועות.

תרמ"ה. בערב שבועות אותה שנה אמר לנו המלמד ב"חדר": כתוב בתורה "ויוצא משה את העם לקראת האלקים", משה רבנו הוביל את בני ישראל למתן תורה, ילדים - אומר לנו המלמד - בואו ואוביל אתכם למתן תורה.

המלמד לקח אותנו - שלשים או שלשים וחמישה תלמידים בערך - לר' בנימין בית המדרש, וציווה עלינו שלמחרת ביום ראשון של שבועות בבוקר נקום מהשינה שעה אחת מוקדם מאשר כל יום ונבוא לבית המדרש לקבלת התורה.

למחרת קמתי בשעה שבע בבוקר והתכוננתי ללכת לבית המדרש. כבוד אמי הרבנית פינקה אותי מאד - בן יחיד - ורצתה שאטעם משהו לפני הליכתי לבית המדרש. אך ענית לה, שלפני מתן תורה אינני רוצה לטעום מאומה, והלכתי לבית המדרש. כל התלמידים התאספו לבית המדרש והמלמד הוביל אותנו ברחוב אחלויקע.

ב. פעם היה החינוך אחר לגמרי. הכל היה בתמימות, גם בילדים גם בהורים, דבר שנראה גם במלמדים וגם בהורים. תמימות זו היא הפשיטות. פעם היה דרך ארץ בפני המלמדים. היום אומרים על מלמד, מה הוא מלמד, דברים ישנים? פעם היתה

הפשיטות מורגשת. ידוע פירושו של הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק האמצעי על הפסוק: "תמים תהי עם הויי אלוקים".

על ידי התמימות שלך אתה יכול להגיע לתמימות הוי ותמימות הוי היא פשיטות העצמות.

ג. החסיד ר' פרץ מבישניקוביץ' היה מלמד והיה נוסע לכל חג שבועות לליובאוויטש. הוא היה עני מרוד ורחוק מאד מהתפשטות. הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק מוהר"ש היה מקרב אותו בגלל היחוס שלו, שכן סבו היה מקורב גדול אצל הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק "צמח צדק".

פעם אחת בא לליובאוויטש לחג השבועות והוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק מוהר"ש הבחין בו כשנסע לטייל מחוץ לעיר.

לאותו חג הגיעו הרבה אורחים לליובאוויטש ובשעת "יחידות" היה קהל הנכנסים גדול מאד. הגבאי ר' לויק לא חשב כלל להכניס את ר' פרץ ל"יחידות" ואף הוא עצמו לא חשב שיוכל להיכנס ל"יחידות".

פתאום קרא ר' לויק את ר' פרץ בשם הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק מוהר"ש, להיכנס ל"יחידות".

ר' פרץ התאונן באותה "יחידות" בפני הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק מוהר"ש, שהוא כלי ריקן מלא בוושה וכלימה.

אמר לו הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק מוהר"ש: זאת צריכים להרגיש ולחוש ("דאָס דאַרף מען קענען דערהערן"), האם אתה אומר תהלים בבכיות?

כן – ענה ר' פרץ.

המשיך הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק מוהר"ש ואמר לו: כל יום במשך כל ימי חיך תאמר שני פרקי תהלים בבכיות, – וסיים – אך לקבלת התורה צריכים ללכת בשמחה.

קעבור שנים היה ר' פרץ מספר שבכל חג שבועות הוא נזכר על אותה "יחידות" אצל הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק מוהר"ש, הוא רואה את הרבי ומצייר לעצמו את הירידה וההשפלה שהרבי בא אליו מגן עדן העליון לעולם הזה.

בלילה הראשון של חג השבועות תרמ"ז התגנבתי מדלת אחורית בביתנו והלכתי לבית המדרש, והבחנתי בין הקהל הרב שאמר תיקון שבועות, בשני יהודים, שהחזיקו "סידורים" – הייתי אז ילד קטן ולא ידעתי שאלה הם "תיקון ליל שבועות" – בידיהם ודמעות זלגו על לחייהם. אחד מהם היה יהודי גבוה עם זקן ארוך. היה זה ר' פרץ מבישניקוביץ'.

זה היה קבלת התורה שלו בשמחה.

ד. הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק נכנס פעם בערב שבועות ל"יחידות" אל הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק מוהר"ש ושאל: מהי עבודת ההכנה של ליל שבועות?

אויף וואָס וואַרט מען, מען איז דאָך מעכב די גאולה, עס איז שוין ערב שבת נאָך חצות!

לקונטרס "חג השבועות היתשי"טי", צירף כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א – "עייפ פקודת כ"ק מו"ח אדמו"ר" – את מכתבו של כ"ק אדמו"ר מוהר"ש נייע "לאנ"ש העולים לארץ הקדושה תבנה ותכונן", אשר כלשון קודשו ב'פתח דבר': "נרמזה בו ג"כ תשובה לאלו השואלים ביאור ענין המאורעות דזמן האחרון".

התאריך המופיע בתחילת המכתב מצויין בלשון זה:

"יום הששי ערב שבת קדש אחר חצות, לסדר כי תבואו אל הארץ וגו' ושבתה הארץ שבת להוי".

RABBI I. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
ELeccum 8-2918

חסיד יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש
גא

ב"ח, יום הששי ערב שבת קדש אחר חצות,
לסדר כי תבואו אל הארץ וגו' ושבתה הארץ שבת להוי'
תש"ס, ברוקלין.

אל ידידינו אג"ש וחלסירי החמימים
המחשיבים כעת כארץ הקדושה הכנה והכונן.
ה' עליהם יהיו.

שלום וברכה

צויתי להנחלת ה"מרכז לעניני חנוך" לשלוח לכם ספר
חורה.

בראשית התישבחותם כארץ הקדושה הכנה והכונן. עליכם להחכונן
היטב ולדעת בהכרה הרגשה והחקירות פנימית כי ההשגחה העליונה הכיאה
אתכם ואת בני ביתכם יהיו לארץ אשר עיני ה' אלקינו סמה מראשית שנה
ועד אחרית שנה, ובתפילין של מלך מלכי המלכים הקדוש כרוך הוא אתם ומצאים
בכל עת ובכל שעה.

והייתה קבלת ספר התורה אשר אני שולח לכם, לאות זכרון חסיד.
במוחכם ובלבבכם, לסדר את כל חייכם הפרטיים והכלליים על פי התורה, וכפי
שהורונו אבותינו רבותינו הקדושים וצוקללה"ה נב"ם ז"ל ע"ל, להנחך את בניכם
ובנותיכם יהיו בברכה, כלי כל משרות, ולהאציל מרוחה, רוח ישראל סכא, על
שאר אחיכם בני ישראל יהיו, הקרובים והרחוקים לעת עתה, בהשפיעכם עליהם
לנחותם הדרך העולה בית אל, היא דרך לימוד התורה כיראת שמים וקיום
המצוות בהידור, מתוך קירוב אמת, הנובע מאהבת ישראל ומדות חסידות אשר
על פי תורת דברי אלקים חיים.

והי' כל אחד ואחת מכם, נר להאיר את חושך הגלות, אשר אתם
ואנו ומצאים בו, באור הוי"ו, עדי יקיים ה' את יעודו, על ידי נביאיו
הקדושים, להשפיענו קול מכשר שמיע ישועה, כי נחם הוי"ו עמו, וחולך לפנינו
הוי"ו לקבץ צדקתנו ולגאלנו גאולם עולם.

חשם חבנך יהי' בעזרכם ויכרך אתכם ואת בני ביתכם יהיו
ככל הצריך לכם כבני חיי ומווני רוחי בנישיות וברוחניות, ויגאלנו כולנו
על ידי משיח צדקתנו, במהרה כמינו, אמן.

נא ונא למסור חובן מכתבי זה, לנשיכם בניכם וננוחיכם יהיו
לכל אחד ואחת מכם.

יבית הברוך זכרנו בראשית
ברחמא

ענה לו הוד כ"ק אאזמו"ר הרה"ק מוהר"ש :

במתן תורה ניתנו שלשה ענינים : גליא שבתורה, סתרי תורה והכוח על עבודה. גליא שבתורה יש לכל אחד, סתרי תורה גם כן ידעו הרבה, אך הכוח על עבודה נותנים רק למי שרוצה בכך. ומה נקרא לרצות?! – געגועים עצמיים! הרבי – הוד כ"ק רבנו הזקן – אומר : כתוב "אין מוסרין רזי תורה אלא למי שלבו דואג בקרבוי", לא כתוב "אין מגלין" אלא "אין מוסרין". "מוסרין" משמעה מעצמות אין סוף לעצמות הנשמה, וזהו רזין דרזין, וכאשר שומעים תורה מצדיק בגן עדן העליון יכולה להיות ידיעה ברזין דרזין.

הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק אמר אז להוד כ"ק אאזמו"ר הרה"ק מוהר"ש : אבא ברכני.

והוד כ"ק אאזמו"ר הרה"ק מוהר"ש בירך אותו בכוח אבא – הוד כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק". בכוח סבא – הוד כ"ק רבנו הזקן. בכוח מורנו הבעל שם טוב, בכוח עצמות הנשמה.

כשהוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק סיפר על כך, סיים : באותו ליל שבועות כבר לא עלתה בי השינה.

זה אירע כשהוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק היה בן שבע עשרה שנה.

ה. ענין ההתבוננות הוא לא בהשגה. התבוננות היא בכל דבר, מחשבה, דיבור, מעשה והנהגה. התבוננות פירושה הרהור ושיקול הדעת.

כמו מתון ומבוהל. במבוהל, כשהוא חכם הרי החכמה מבוהלת, כשהוא שוטה הרי השטות היא מבוהלת. כך גם במדות. מדות טובות או מדות רעות ר"ל, הרי הן אצלו מבוהלות. ואלו במתון הרי הוא כפי שצריך להיות, החכמה היא חכמה והשטות היא שטות. וכך גם במדות.

שלשה סוגים בהתבוננות : אדעתא דנפשי. אריכות ההתבוננות והעמקת הדעת. ההתבוננות של העמקת הדעת איננה שייכת לכל אחד, כן ההתבוננות של אריכות ההתבוננות איננה שייכת לכל אחד, ואילו ההתבוננות של אדעתא דנפשי שייכת לכל אחד. כל אחד צריך לשאול את עצמו איך הוא.

קעת בליל שבועות צריכה להיות בכל אחד ההתבוננות של אדעתא דנפשי וכל אחד צריך לשאול את עצמו : איך הוא, איך הוא צריך להיות ואיך הוא יכול להיות ("ווי ער איז, ווי ער באַדאַרף זיין, און ווי אזוי ער קען זיין"). בשבועות בלילה צריכה להיות ההכנה לקבלת הכוח על עבודה, דבר ש"לוקחים" על ידי אותיות התורה, שכל התורה היא שמותיו של הקב"ה, שזה למעלה גם משלילה עצמיות.

ו. בתורה יש את הענין של מסירות נפש. מיום שניתנה תורה בהר סיני יש את הענין של מסירות נפש. על הענין של מסירות נפש בתורה לא זקוקים לאזהרות ולהתעוררות. כל הפרצופים העליונים והמלאכים מלמדים זכות על בני ישראל על מסירות נפשם בעד תורה.

שמחה – מדוע דוקא בחגה"ש?!

משיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר עם שיחת הגה"ש ה'תש"ה

.. א. ע"פ האמור יש לבאר גם את הסיפור שסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר בחג השבועות לפני עשרים שנה :

לאדמו"ר מוהר"ש היי חסיד בשם ר' פרץ, מלמד, בעל מדריגה, וכרגיל בכגו"ד – עני מרוד... שהי רגיל לבוא לחג השבועות לאדמו"ר מהר"ש. פעם אחת הגיעו לחג השבועות אורחים רבים, ור' פרץ חשב שלא יספיק להיכנס ליחידות לפני חג השבועות, אבל לפתע בא הגבאי ואמר לו שהרבי קורא לו להיכנס אליו ליחידות.

בעת היחידות התאונן ר' פרץ לפני אדמו"ר מהר"ש שהוא כלי ריקן מלא בושא וכלימה. ואמר לו אדמו"ר מהר"ש : "דאָס דאַרף מען קענען דערהערן" [= זאת צריכים לחוש] ושאל אותו אדמו"ר מהר"ש : האם אתה אומר תהלים בבכיות, והשיב : כן. וענה לו אדמו"ר מהר"ש : תאמר בכל יום שני קפיטלאַך תהלים בבכיות, וסיים : אבל לקבלת התורה צריכים ללכת בשמחה.

וסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר, שבקטנותו ראה את ר' פרץ הנ"ל בחג השבועות שאומר "תיקון" בבכיות. וכנראה, שכוונת אדמו"ר מהר"ש בקבלת התורה (שצ"ל בשמחה) היא לקריאת התורה שקורין עשרת-הדברות, כדוגמת מ"ת בפעם הראשונה).

ב. ולכאורה, סיפור זה דורש ביאור :

א) למה דוקא בנוגע לחג השבועות אמר לו אדמו"ר מהר"ש שצ"ל בשמחה, לא בנוגע לשאר המועדים, שכולם נקראים "מועדים לשמחה"?

ב) כיון שחג השבועות הוא יום ההסתלקות של דוד המלך, הרי זה הזמן המתאים ביותר לאמירת תהלים, ספרו של דוד המלך. וא"כ, יהודי שנוהג בכל יום לומר תהלים בבכיות – למה לא ינהג כן גם בחג השבועות?

ג. ויובן ע"פ האמור לעיל, שבחג השבועות, זמן מ"ת, נמצאים בני"ב במעמד ומצב של גירות, ולכן צריכים לקבל את התורה בשמחה דוקא.

– לאחר קבלת התורה בחג השבועות, בכללות העבודה במשך כל השנה, ישנם חילוקים בפרטי אופני העבודה : יש מי שעבודתו בקו האהבה (חסד), יש מי שעבודתו בקו היראה (גבורה), ויש מי שעבודתו בקו הרחמים כו' ; אבל לקבלת התורה צריכים כולם להיות בשמחה.

ולהעיר, שאף ששמחה היא היפך השפלות, ובשביל קבלת התורה צ"ל ענין השפלות דוקא, כמ"ש "מרום וקדוש אשכון ואת דכא ושפל רוח", וכמ"ש "ונפשי כעפר לכל תהי" (ועיי"ז) פתח לבי בתורתך".

הנה ענין השפלות צ"ל לאחר קבלת התורה, ואילו קבלת התורה עצמה צ"ל בשמחה דוקא.

(משיחת יום ב' דחגה"ש ה'תשכ"ה, תרגום חפשי ללה"ק)

אלא המסירות נפש צריכה להיות תורה בעד תורה, כלומר תורה ביראת שמים. לא כמו תלמודי התורה והישיבות הטריפות. צריכים לדבר בכך דברים ברורים ולהסביר, שכל ילד הרי זה נוגע לו ולדורי דורות, וצריכים לדבר בזה ובאם לא... לא זו בלבד שבתלמודי התורה ובישיבות הכשרים יתמלא הדרוש להם בגשמיות וברוחניות, אלא מן ההכרח שתהיה המסירות נפש לבער את תלמודי התורה הטריפים והישיבות הטריפות. הדין הוא ספר תורה שכתבו מין – ישראל, גם כשאין בו הפסק ונגיעה, הכתב שלו מהודר, אלא שכתבו מין – הרי ישראל. ואלה הם המלמדים הטריפים והחדרים הטריפים, ועל כך צריכה להיות המסירות נפש של תורה. על תורה ביראת שמים.

ז. הלילה צריכים לומר לריבונו של עולם: מה שהיה – היה, ומהיום שתהינה אצל בני ישראל שמחות, ויעזור השי"ת שנקבל את התורה בשמחה ובתום לבב.

ח. (בתחילת הסעודה כשנכנסו הרמ"ם מהישיבה אמר):

ראשי הישיבות הם היום בעלי השמחה האמיתיים.

[לא היו עשרה שאכלו פת ולקחו אחדים מהנאספים רביעית יין כדי לצרפם למנין, ואמר כ"ק אדמו"ר, שאלה שצריכים לצרפם ישבו להשולחן. כוס של ברכה מברכת המזון נתן בעצמו לכל הנאספים].

ובכל אופן, כיון ששני העניינים הם טובים,

שיהיו שניהם!...

משיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר עם שיחת חגה"ש ה'תש"ה

א. לפני עשר שנים, בחג השבועות תש"ה, סיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר אודות ר' פרץ מבעשענקאָוויטש, מזקני החסידים שהיו עוד אצל כ"ק אדמו"ר מוהר"ש, שפעם, בהיותו ביחידות אצל אדמו"ר מהר"ש, אמר ר' פרץ שהוא כלי ריקן מלא בושא וכלימה. וענה לו אדמו"ר מהר"ש, שכדי להרגיש ענין זה יש צורך להיות בעל מדריגה, וצוה עליו לומר בכל יום תהלים בבכיות.

וסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר, שפעם ראה את ר' פרץ בליובאוויטש כשהוא אומר תיקון ליל שבועות מתוך בכיות. וסיים כ"ק מו"ח אדמו"ר דבריו, שלקבלת התורה יש ללכת בשמחה ובטוב לבב.

– ברשימת השיחה נרשם הלשון "ובתום לבב", אבל כנראה זוהי טעות, וצ"ל "ובטוב לבב". (כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר בבת-שחוק): ובכל אופן, כיון ששני העניינים הם טובים, שיהיו שניהם!...

ומטעם זה נהג כ"ק מו"ח אדמו"ר לומר בלשון הברכה לחג השבועות: "קבלת התורה בשמחה ובפנימיות". – הוא אמר אמנם גם "בפנימיות", אבל הקדים לזה "בשמחה", שע"י שמחה באים גם לפנימיות.

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א):

עומדים אנו עדיין לפני השקיעה. ובמשך מעט הזמן שנותר עדיין עד השקיעה, ויתרה מזה, גם במשך הזמן שנותר עד תפלת מעריב, שאז אומרים "אתה חוננתנו", ויתרה מזה, במשך כל הזמן שנותר עד שיערכו הבדלה, שגם לזמן זה ישנה שייכות ליו"ט – הרי כל מה שלא סיימו לפעול במשך כל היו"ט, אפשר להשלים במשך זמן מועט זה.

ולכן יש להיות עתה בשמחה, וכשיקבלו את התורה בשמחה – תהי' זו הכנה לקבלת התורה בפנימיות.

ב. והענין בזה:

ענין הפנימיות הוא – שהדבר חודר באדם בכל עניינו, שאז, אין אצלו שום שינויים בזה מצד חילוקי המקומות והזמנים.

וזוהי השייכות של ענין הפנימיות לקבלת התורה – שהרי ענינו של מתן-תורה הוא החיבור דמעלה ומטה, כך שכל עניני העולם, בלי הבדל, יהיו מוארים ויחדור בהם אור התורה.

ובזה יובן מ"ש בגמרא "הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם": בחג הפסח ובחג הסוכות – יש אומרים אשר די בגשמיות בלבד או רוחניות בלבד, אבל בעצרת – הכל מודים דבעינן "לכם", שצריך להיות בפנימיות, לחדור בכל ענינו, שלא יישאר רק בחג השבועות עצמו, אלא יפעל על כל השנה כולה, ולא רק בשבת ויו"ט, אלא גם בחיי היום-יום.

ג. הרבי, כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע אמר פעם בהתוועדות, שהשעה של לימוד החסידות צריך לחלקה ולפזרה ("פאָנאַנדער-טיילן") על כל כ"ד השעות, שבכל הכ"ד שעות יהי' ניכר שזהו יהודי הלומד חסידות.

וכשם שכן הוא בתורת החסידות בפרט, כן הוא ג"כ בכללות התורה, שהתורה צריכה לחדור בכל העניינים במשך כל המעט-לעת. וכדאיתא ברמב"ם שהחכם "צריך שיהי' ניכר במעשיו כו", ומונה שם עשרה עניינים, שעשרה עניינים אלו כוללים ומקיפים את כל חיי האדם.

וזוהו הסדר דמתן-תורה – שהתורה נתלבשה בגשמיות וניתנה לנשמות בגופים דוקא, כאן למטה דוקא, כיון שהתורה דורשת שיבררו את כל העניינים גשמיים, והיינו, שבתחילה מברר הוא את הגוף ונפש הבהמית ואח"כ את חלקו בעולם, והסדר בזה הוא – לא בדרך דחי' ושבירה, אלא בדרך בירור דוקא, כמאמר הבעש"ט על פסוק "עזב תעזב עמו".